

Звіт про періодичне відстеження
результативності Положення про порядок емісії платіжних карток
і здійснення операцій з їх застосуванням

Загальні вимоги щодо порядку здійснення банками емісії платіжних карток, операцій, що здійснюються з їх застосуванням і порядку розрахунків за цими операціями встановлює Положення про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосуванням, затверджене постановою Правління Національного банку України від 19.04.2005 № 137 і зареєстроване в Міністерстві юстиції України 19.05.2005 за № 534/10823 (далі - Положення).

Метою прийняття Положення було приведення окремих його норм у відповідність до вимог Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», а також створення сучасного нормативно-правового документа шляхом вдосконалення діючого порядку здійснення операцій із застосуванням платіжних карток.

Відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Положення є регуляторним актом, стосовно якого має здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності. Періодичне відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюється раз на три роки з дня виконання заходів з повторного відстеження

Виконання заходів з періодичного відстеження результативності регуляторного акта здійснювалося Департаментом платіжних систем Національного банку України, який є відповідальним розробником цього документа і до компетенції якого належать питання, що регулюються Положенням.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснювалося протягом 2006 – 2009 років шляхом аналізу показників діяльності банків України та їх клієнтів на ринку платіжних карток на підставі даних статистичної звітності, що надходить від банків України до Національного банку України.

У цілому аналіз показників діяльності банків України на ринку платіжних карток протягом I кварталу 2006 року – I кварталу 2009 року (додаток) показав, що вимоги Положення забезпечують ефективне функціонування в Україні платіжних систем та здійснення розрахунків з використанням платіжних карток та свідчить про чисельні переваги запровадження банками та використання громадянами платіжних карток.

За станом на 1 квітня 2009 року 145 банків (78 % від загальної кількості банків) є членами внутрішньодержавних і міжнародних карткових платіжних систем, які здійснюють емісію і еквайринг платіжних карток в Україні. У порівнянні з I кварталом 2006 року ще 41 банк став членом відповідних платіжних систем, розпочав випуск і обслуговування платіжних карток.

Аналіз даних статистичної звітності свідчить про те, що протягом останніх трьох років в Україні спостерігалась динаміка зростання кількості банків, які

здійснюють емісію та еквайринг платіжних карток, інфраструктури приймання платіжних карток та кількості держателів платіжних карток.

Порівняно з даними I кварталу 2006 року загальна кількість:

- клієнтів банків, які користуються платіжними картками протягом I кварталу 2009 року збільшилась на 65 % до 37 980 тис.осіб, з них юридичних – на 48 % до 354 тис.осіб, а фізичних на 65 % до 37 626 тис.осіб;
- платіжних карток, емітованих українськими банками (за якими була здійснена хоча б одна операція) збільшилась на 18% до 30 699 тис.шт., з них корпоративних карток – на 20 % до 434 тис.шт., а особистих – на 18 % до 30 265 тис.шт. У першому кварталі 2009 року порівняно з таким же періодом 2006 року збільшилась:
- на 45 % кількість операцій із застосуванням платіжних карток, емітованих українськими банками (з 93 млн.шт до 135 млн.шт.);
- на 161 % сума операцій за платіжними картками (з 29 122 млн.грн. до 76 047 млн.грн.). Динаміка зростання сум та кількості операцій із застосуванням платіжних карток, емітованих банками, зумовлена поширенням використання платіжних карток, зокрема за зарплатними проектами.

Незважаючи на динаміку зростання карткового платіжного ринку України, у I кварталі 2009 року у порівнянні з I кварталом 2008 року відбулось значне зменшення вищезазначених показників, зокрема зменшилась кількість платіжних карток на 7 877 тис. шт. (20 %) та кількість операцій із їх застосуванням на 13 587 тис.грн. (9%). Таке зменшення відбулось за рахунок скорочення видачі банками платіжних карток з кредитною функцією та зростаючого безробіття, що призвело до відтоку клієнтів з банків та скорочення використання платіжних карток у розрахунках..

Протягом здійснення заходів з періодичного відстеження результативності Положення негативних відгуків стосовно рівня підготовки цього документу до Національного банку України не надходило.

На підставі періодичного відстеження результативності Положення можна зробити висновок, що в цілому шляхом впровадження цього нормативно-правового акту вдалося досягти визначених цілей, задекларованих під час його прийняття, та які визначені в законах України.

В.о. Голови
Національного банку України

А.В.Шаповалов

ПОГОДЖЕНО

Заступник Голови

_____ П.М.Сенищ
« 21 » __ травня __ 2009 року

Порівняльні дані діяльності банків України на ринку платіжних карток (од., шт.)				
Кількісні показники	01.04.2006	01.04.2009	Відхилення	
			(+)	(%)
1	2	3	4	5
Банків – членів платіжних систем	103	145	42	41
Держателів платіжних карток, з них:	23 024 813	37 979 990	14 955 177	65
юридичних осіб	239 527	353 845	114 318	48
фізичних осіб	22 784 286	37 626 145	14 841 859	65
Платіжних карток, з них:	26 095 983	30 699 020	4603037	18
корпоративних	360 176	433 541	73 365	20
особистих	25 735 807	30 265 479	4 529 672	18

Порівняльні дані суми та кількості операцій, які здійснені за допомогою платіжних карток				
Показники	За I квартал 2006 року	За I квартал 2009 року	Відхилення	
			(+)	(%)
1	2	3	4	5
Кількість операцій здійснених з використанням платіжних карток (млн.шт.)	93	135	42	45
Сума операцій здійснених за допомогою платіжних карток (млн.грн.)	29 122	76 047	46 925	161